

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1921 kl. 1 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckt motion om vidtagande av åtgärder för att framställningar till nationernas förbund från folk, som äro anslutna till förbundet, må avlämnas på modersmålet.

I en inom första kammaren väckt och till första kammarens första tillfälliga utskott remitterad motion, nr 155, har herr Lindhagen hemställt, att riksdagen ville anhålla, att regeringen utverkar hos folkens förbund,

1) att framställningar till förbundet, officiella såväl som enskilda, från folk, som äro anslutna till förbundet, må avlämnas på modersmålet med skyldighet för förbundet att genom sitt sekretariat eller annorledes verkställa nöjaktig översättning,

2) att i varje fall en sådan självskriven rättighet må tillkomma svenska framställningar.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Utskottet vill till en början påpeka, att de officiella språken inom nationernas förbund äro två, franska och engelska, enligt följande bestämmelser, som återfinnas i § 16 av den av förbundets första församling i Genève antagna arbetsordning: »Anföranden på franska skola av en till sekretariatet hörande tolk i sammandrag

återgivas på engelska och vice-versa. Ombud, som talar på annat språk, skall tillhandahålla en översättning till ettdera av dessa språk. Alla handlingar, resolutioner och rapporter som utsändas från presidenten eller sekretariatet skola vara avfattade på både franska och engelska. Ombud må låta utdela handlingar på annat språk än franska eller engelska, men det åligger icke sekretariatet att därav verkställa översättningar eller ombesörja tryckning. Varje medlem eller grupp av medlemmar må begära, att förbundets alla handlingar och publikationer skola regelmässigt översättas, tryckas och utgivas på annat språk än franska eller engelska, men skall i sådant fall själv svara för kostnaderna.»

Att de officiella språken inom nationernas förbund begränsats till två har uppenbarligen föranletts av rent praktiska skäl. Det torde utan vidare inses, att, därest såsom motionären önskar alla de olika folk, som blivit anslutna till förbundet, finge rättighet att hänvända sig dit på sitt eget modersmål och detta icke blott genom sin representation utan ock genom enskilda medborgare och korporationer, arbetet inom förbundet skulle i hög grad försvåras, varför det av praktiska skäl måste anses nödigt att antalet officiella språk inom förbundet begränsas.

Inom detsamma har ock denna mening vid dess första församling i Genève kommit till uttryck. I ett av 17 medlemmar under tecknat förslag hemställdes till församlingen, att spanska språket måtte beredas samma ställning som engelska och franska språken. Ehuru i början understött både från franskt och engelskt håll, vann detta förslag icke församlingens bifall, sedan varningar att inslå på flerspråkighetens väg framförts bland annat från svensk sida.

Såsom av motionen framgår anser motionären, att, även om rättigheten att vända sig till förbundet på modersmålet icke kan tillerkännas alla till förbundet anslutna stater, Sverige likväl borde söka erhålla denna förmån. Det torde emellertid icke kunna förväntas, att en framställning i syfte att bereda svenska språket samma gynnsamma ställning inom nämnda förbund som franska och engelska språken åtminstone för närvarande skulle vinna bättre gehör än ovannämnda från spanskt håll väckta förslag, då ju det skandinaviska språkområdet är avsevärt mindre än det spanska och de till förbundet anslutna skandinaviska staterna äro till antalet färre än de spansktalande.

Utskottet anser sig alltså böra föreslå,

att förevarande motion icke måtte till någon
första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 mars 1921.

På utskottets vägnar:

TH. BORELL.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Borell*,
Lundberg, *Carlsson*, friherre *Barnekow*, *Grevesmühl*, *Strutz* och *Johansson i*
Tvåraselet.

Reservation

av herrar *Lundberg* och *Carlsson*.
